

Verslag vergadering raadsronde raadzaal d.d. 14 september 2021

Verslag: Het Notuleercentrum

Raadsronde Wijzigen APV

Aanwezig:

Voorzitter: de heer Severijns
College: burgemeester Penn-te Strake
Griffie: de heer Verkooijen (secretaris)
Ambtelijke
ondersteuning:

Fractiewoordvoerders: Es Sadki (CDA), Steijns (SPM), Korsten (GroenLinks), Mertens (D66), Slangen (PvdA), Van Heertum (VVD), Voorst (Partij Veilig Maastricht), Winants (PVV), Gorren (SAB), Bronckers (50PLUS), Gunther (Groep Gunther), Maassen (Groep Maassen), Philipsen (GAL)

De **voorzitter** opent de vergadering en heet allen welkom. Parallel aan deze ronde vindt de stadsronde Verordening Betaalbare Woningbouw en Verordening Starterslening plaats. Op de agenda staan een drietal voorstellen van APV-wijzigingen. Dit betreft wijzigingen om enerzijds de landelijke lijn te volgen en de APV in overeenstemming te brengen met de modelbepalingen van de VNG ten aanzien van lachgas en Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's). Anderzijds wordt voorgesteld de APV aan te passen aan de gewijzigde wetgeving ten aanzien van de woonoverlast.

Eerste termijn

CDA (Es Sadki) gelooft dat het meer zal liggen aan de preventie en signalering en hoopt dat het beleid meer kan zijn dan alleen straffen uitdelen.

SPM (Steijns) kan instemmen met de voorstellen. Met name de bepaling rondom het lachgas. Terugkijkend naar de raadsinformatiebrief van 9 juli 2020 werd al een eerste stap in de goede richting gezet door er de lokale aanpak en afspraken met horecaondernemers in op te nemen. Het is echter jammer dat de gemeente deze stap moet zetten en de landelijke overheid nog altijd geen stappen heeft gezet om wettelijke regelgeving aan te passen. SPM vindt het stuk rijp voor besluitvorming.

GroenLinks (Korsten) heeft ten aanzien van het lachgas het gevoel dat het meer gaat om de APV compleet te maken dan daadwerkelijk iets te doen. Er wordt nog gewacht op een lopend wijzigingstraject in Den Haag, waarvan nog niet zeker is wat de formulering daarvan zal zijn. Er zijn nog geen hotspots en het is nog niet duidelijk in welke delen van de openbare ruimte er alertheid moet komen. Handhaving kan pas als lachgas bij gebruik overlast geeft en er is geen extra capaciteit voor handhaving. De kans dat het een papieren tijger wordt is haars inziens groot en zij heeft nog geen overtuigend argument gehoord waarom deze wijziging doorgevoerd zou moeten worden. Zij sluit zich aan bij de pleidooien voor meer preventie en voor het helder uiteenzetten waarom lachgas gevaarlijk kan zijn. De tweede vraag betreft de Outlaw Motorcycle Gangs; ten eerste is de beschrijving niet erg ruim en ten tweede zijn er geen organisaties bekend die uiterlijk vertoon hebben en inmiddels door de rechter zijn verboden. Maar mochten deze er komen in de toekomst, vallen deze organisaties dan meteen onder dit artikel of is dit artikel alleen op die motorgangs van toepassing?

D66 (Mertens) licht toe dat er wat betreft de fractie op lachgas niet streng gehandhaafd hoeft te worden omdat er geen capaciteit voor is. Als er daarnaast overlast zou zijn door lachgas en er op een bepaalde plek of bij een bepaalde groep mensen klachten zouden ontstaan, staat het nu wel in de APV om in een dergelijke situatie te kunnen handhaven. Maar er hoeft voor D66 niet in elke hoekje van Maastricht op zoek gegaan te worden naar misbruik van lachgas. De fractie kan dus met het stuk instemmen. Ten aanzien van de motorcycle gangs is de fractie van mening dat het verstandig is een paragraaf hierover in de APV te hebben voor het geval dat.

PvdA (Slangen) vraagt om verheldering bij de heer Mertens of zij goed heeft begrepen dat D66 vindt dat er niet te streng gehandhaafd hoeft te worden op het gebruik van lachgas omdat de capaciteit daarbij niet voorhanden is.

D66 (Mertens) verduidelijkt dat er als gemeente niet bewust en nadrukkelijk naar gezocht hoeft te worden, maar dat als er overlast ervaren wordt er door de wijziging in de APV gehandhaafd kan worden.

PvdA (Slangen) vraagt of D66 van mening is dat er bijvoorbeeld op basis van argumenten in de gezondheids- en preventiehoek niet actief op zoek gegaan moet worden naar het gebruik van lachgas.

D66 (Mertens) beaamt dit en stelt dat er ook niet actief gezocht wordt naar alcoholgebruik in cafés door jongeren onder de 18 jaar, omdat de capaciteit daarvoor niet bestaat. Dat wil niet zeggen dat hij hier vóór is.

PvdA (Slangen) vraagt of de heer Mertens het eens is met de PvdA om binnen de macht van de gemeente veel op veel te zetten om juist vanwege de gezondheidsredenen wel degelijk datgene te doen wat mogelijk is en niet aan de voorkant bij voorbaat al te zeggen dat er geen capaciteit voor bestaat en het niet eens te proberen.

D66 (Mertens) stelt dat handhaving in principe een aparte discussie is, waarbij de gemeente en raad de eigen prioriteiten stelt en hij weet momenteel niet welke deze precies zijn. Hij wil absoluut geen oproep doen om lachgas te gebruiken, maar hij pleit ervoor niet primair op lachgas te focussen, omdat er genoeg in de stad te handhaven is.

PVV (Winants) deelt deze mening en vindt dat er genoeg andere zaken in de stad zijn die voorrang hebben. Het gaat vooral om de gezondheid van de jongeren en dat zij zich bewust worden van de gevaren van lachgas. Het is belangrijk dat er op middelbare scholen goede voorlichting gegeven wordt door ervaringsdeskundigen. Zij gelooft dat het niet zozeer een overlast-, maar een gezondheidsprobleem is van een bepaalde groep jongeren die geen benul hebben.

Groep Alexander Lurvink (Philipsen) begrijpt van de heer Mertens dat hij het nut van opnemen van het verbod op overlast van lachgas in de APV betwijfelt omdat er een handhavingstekort is. Hij wil graag weten welke andere zaken dan door dit capaciteitstekort tevens uit de APV geschrapt zouden kunnen worden.

D66 (Mertens) wenst er niets uit te halen, maar hij wil duidelijk maken dat het niet zal lukken op alle plekken te gaan handhaven.

PvdA (Slangen) geeft aan dat de fractie worstelt met het voorstel. Het is belangrijk deze zaken op te nemen in de APV, maar de gemeente is ook afhankelijk van wat er landelijk gaat gebeuren. Zij hoort graag van de portefeuillehouder wat de beweegreden is om toch te kiezen voor de 'light variant', waarbij er niet gekozen wordt om bepaalde gebieden aan te wijzen waar een verbod geldt, maar in het algemeen te wachten tot er overlast is en dan te handhaven. Zij gelooft dat lachgas een vorm van overlast kan zijn, waarbij niet meteen ter plekke actie ondernomen kan worden. Daarnaast verbaast het haar dat er in de beantwoording wordt aangegeven dat de hotspots en verkooppunten niet goed in kaart gebracht kunnen worden, terwijl er gezegd wordt dat er goed met de horeca en lokale ondernemers wordt samengewerkt. Hoe valt dit te lezen in het licht van de RIB die vorig jaar verstuurd is, waarin gesteld werd dat de hotspots geïnventariseerd zouden worden? Die intentie wordt nu tenietgedaan door mee te delen dat die hotspots niet bekend zijn en het te ingewikkeld is. Zij ziet graag dat de portefeuillehouder erop reflecteert dat dit in kaart brengen noodzakelijk is en dit onderdeel moet worden van het eerdere plan dat werd benoemd bij de behandeling van de kadernota over de rol en de plekken van de jeugd in de stad.

VVD (Van Heertum) is voor het aanpakken van criminaliteit in de stad en de motorbendes, maar vraagt zich af of met het huidige voorstel de problemen opgelost zullen worden. In het stuk valt ten aanzien van de OMG's te lezen dat het geheel toegespitst wordt op de motorbendes, maar waarom is dit niet terug te vinden in het artikel van de APV zelf? Aan de afweging tussen enerzijds strafrechtelijk en anderzijds bestuursrechtelijk vervolgen zitten voor- en nadelen, maar het is niet duidelijk hoe die afweging heeft plaatsgevonden. Daarnaast is de vraag hoe vaak het probleem daadwerkelijk voorkomt. Wat betreft lachgas blijkt uit de beantwoording dat er sinds juli 2019 geen incidenten meer hebben plaatsgevonden. In het artikel wordt een link gelegd tussen de overlast en de roes, maar hoe kan worden bewezen dat deze zaken met elkaar te maken hebben? En hoe zal in de praktijk gehandhaafd worden? De problematiek rondom lachgas speelt voornamelijk op gezondheidsniveau en zijns inziens ligt hier de sleutel voor de aanpak. De gemeente beschikt al over middelen om te handhaven, dus de fractie vraagt zich af wat voor toegevoegde waarde dit artikel heeft. Verder is het goed dat de landelijke wetswijziging ten aanzien van de woonoverlast meer mogelijkheden biedt om dit aan te pakken, maar de VVD wil wel als raad regels kunnen opstellen die effectief zijn en geen oplossing op papier blijken. Door de schaarste bij handhaving zullen keuzes gemaakt moeten worden waarop wel of niet gehandhaafd zal worden, waarbij de fractie twijfelt of woonoverlast prioriteit zou moeten krijgen.

Partij Veilig Maastricht (Voorts) heeft op 10 september 2019 al een motie ingediend om het gebruik van lachgas te verbieden en dat er voorlichting moet komen op met name middelbare scholen en mbo-instellingen. De fractie vindt het goed om voor de fanfare uit te lopen en niet te wachten op het landelijke lachgasverbod en stemt daarom in met deze APV-wijziging. De gemeente Rotterdam heeft per 1 juli 2021 een lachgasverbod ingesteld in de APV, waarin staat dat lachgas niet in openbaar gebied gebruikt mag worden en dat voorbereidingshandelingen ook niet gedaan mogen worden. Met betrekking tot de Outlaw Motorcycle Gangs vindt de fractie het goed om – als het probleem zich voordoet – middels deze APV te kunnen handhaven.

PVV (Winants) vindt de beantwoording over de Outlaw Motorcycle Gangs wat summier, net zoals de uitleg van GroenLinks over de definitie van uiterlijke kenmerken. Zij vraagt zich af of men bij Justitie bekend is met de uiterlijke kenmerken van 1% van de outlaw motorgangs, welke motorgangs verboden zijn en hoe dat dus gehandhaafd zal kunnen worden. Zij is van mening dat er kans bestaat dat een groep mensen in de criminele hoek wordt geduwd als deze uiterlijke kenmerken niet duidelijk zijn.

SAB (Gorren) is van mening dat voorkomen beter is dan genezen en dat kan bereikt worden door een goede voorlichting op scholen en op plaatsen waar jeugd veel samenkomt. In het stuk staat dat handhaving moet aangeven wanneer er sprake is van overlast, terwijl er te weinig capaciteit hiervoor is. Het is niet realistisch om handhaving wederom te vragen hierop te controleren, want zolang het handhavingssysteem niet op orde is en er nog een hoog ziekteverzuim is, is dat apparaat niet up-to-date. Hij betreurt het dat er nog geen wettelijke regelgeving is, dus het is goed dat de gemeente hierop handelt, maar laat het geen papieren tijger worden. SAB gaat akkoord met de APV-wijziging en ziet het als een hamerstuk. Niet zozeer de handhaving, maar het gezondheidsaspect staat hoog op de lijst voor de fractie.

50PLUS (Bronckers) ziet dit als het zoveelste voorbeeld dat regelgeving bij de gemeente wordt neergelegd. In de vragen naar aanleiding van de RIB verwees hij al naar het risico om in een papieren tijger te verzanden. Hij gaat ervan uit dat er een preventieve werking kan uitgaan van een verbodsbepaling. Zou deze bepaling ertoe bijdragen dat mensen van lachgas afblijven, dan gaat er tenminste nog een positieve uitstraling van uit. Maar zulke zaken bij de gemeente neerleggen, zonder extra capaciteit bij handhaving, blijft een gemis. De fractie kan met het stuk akkoord gaan.

De **voorzitter** constateert dat LPM niet aanwezig is.

Groep Gunther (Gunther) is tevreden met de opname van lachgas in de APV; de gezondheid staat voorop en gezien de schadelijke gevolgen voor de gezondheid zou het verboden moeten zijn. Als de hotspots echter niet bekend zijn, wordt het lastig om daarop toe te zien. Als deze hotspots voor de portefeuillehouder wel bekend zijn, waarom is er dan nog geen verordening om lachgas hier te verbieden? Daarnaast vindt hij net als zijn collega's dat voorlichting bij scholieren belangrijk is om dit probleem op te lossen.

Groep Alexander Lurvink (Philipsen) is volledig voor het verbod op het gebruik van lachgas, maar helaas is dit niet mogelijk omdat dit bij de landelijke overheid lijkt te liggen. Een handhavingsmogelijkheid op het gebruik van lachgas is een goede eerste stap. In juni heeft de fractie artikel 47-vragen gesteld over door Complex gemaakte reclame, waarbij er een verwijzing naar lachgasgebruik was bij een evenement gericht op de jeugd. Kan een dergelijke reclame onder overlast vallen of is het college van plan om commerciële organisaties die aan het gebruik van lachgas refereren aan te spreken op de onwenselijkheid van de reclame? Verder is de capaciteit van de handhaving geen reden voor de fractie om het voorstel niet te steunen, want dat is een ander hoofdstuk. Het is jammer dat de raad in november jl. de avond- en weekenduren van handhaving heeft geschrapt bij bezuinigingen.

Groep Maassen (Maassen) memoreert aan de discussie omtrent de motie van Partij Veilig Maastricht vorig jaar. Zij is van mening dat men er destijds allemaal over eens was om iets te doen aan het probleem van lachgas en dat de landelijke wijzigingen afgewacht zouden worden, omdat de gemeente niet bevoegd is om de Opiumwet aan te passen en omdat een wijziging van de APV maar beperkt soelaas zou bieden om de nadelige gevolgen van het gebruik van lachgas tegen te gaan. Zij herinnert zich dat de raad het erover eens was dat de gezondheidsrisico's voor jongeren een serieus probleem was en de jongeren beschermd dienen te worden. Het college komt nu met een voorstel dat volledig in lijn ligt met wat er vorig jaar is afgesproken. Zij ziet de beperkingen in de oplossing ten aanzien van het handhaven, maar haars inziens zou de discussie moeten gaan over dat dit momenteel de enige mogelijkheid is die lokaal te bieden is, met de hoop dat de Opiumwet snel gewijzigd wordt, zodat dergelijke lokale constructies niet meer nodig zijn. Wat haar betreft is het stuk een hamerstuk.

De **burgemeester** sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Maassen dat de raad vorig jaar een duidelijk signaal heeft afgegeven dat er een urgentie bestond om iets te doen tegen dit gevaarlijke lachgas. Er is besloten alvast iets in de APV op te nemen wat enige effectiviteit kan geven. Het voorstel is een goed begin. Het is nog steeds een legaal middel, waartegen niet opgetreden kan worden en er liggen geen rapportages voor van de politie op grond waarvan het college kan zeggen dat er hotspots zijn. Die zijn nog niet gedetecteerd. Met de APV-bepaling kan opgetreden worden als er overlast optreedt. Het gehele probleem wordt daarmee niet opgelost, maar het signaal wordt afgegeven dat de gemeente niet meer alles pikt ten aanzien van lachgas. Reclame en verkoop van lachgas kan niet verboden worden, maar overlast is nodig om op te kunnen treden. Zij is het met mevrouw Korsten eens dat dit nog minimaal en marginaal is, maar daar waar de gemeente het tegenkomt, wordt erop geacteerd en dankzij de APV-bepaling kan er een sanctie op volgen. Daarnaast is het belangrijkste dat de preventie goed wordt geregeld en daarover bestaan korte lijnen met het onderwijs. Maximale inspanning hierover moet geleverd worden. Het is niet ideaal, maar er wordt gedaan wat er kan.

PvdA (Slangen) stelt dat er bepaalde plekken zijn, zoals het Huiderhofpark, waar te signaleren is dat lachgebruik een terugkerend probleem is en dat het voor de fractie onbegrijpelijk is dat er voor de variant is gekozen waarop gemeentebreed op basis van overlast gehandhaafd wordt. In andere gemeenten wordt wel al voor de andere variant gekozen, waarbij er verboden gelden voor specifieke plekken. Als de wens is om maximaal in te zetten met de minimale mogelijkheden, wil zij graag van het college weten waarom hier niet voor gekozen wordt.

De **burgemeester** legt uit dat nu de bepaling er is, het mogelijk is voor de politie om hotspots te detecteren en lachgasgebruik te melden. Er zijn eerst rapportages nodig om die hotspots te signaleren en vervolgens te kunnen handhaven.

PvdA (Slangen) onderstreept dat het belangrijk is eerst te rapporteren en vraagt of haar constatering klopt dat het de gemeente sinds vorige zomer nog niet gelukt is om deze hotspots in kaart te brengen. De RIB van vorig jaar was hier duidelijk over. Ligt dit overzicht er dus nog niet voldoende?

De **burgemeester** stelt dat het klopt dat deze hotspots nog niet zijn aangewezen. Maar zij vermoedt dat er nu snel een lijst zal komen naar aanleiding van de APV. Hopelijk is er een casuïstiek te creëren, kunnen er een aantal boetes worden uitgedeeld en is zo wat bij te dragen aan het terugdringen van lachgasgebruik. Ten aanzien van de vraag van mevrouw Korsten of eventuele nieuwe OMG's ook vallen onder de APV, stelt zij dat dit wel de bedoeling is, maar dat het moet gaan om verboden motorbendes.

GroenLinks (Korsten) vraagt of het in de OMG's die vallen onder deze APV dus specifiek en automatisch over motorbendes gaat en niet in het algemeen over organisaties die op den duur mogelijk verboden kunnen worden.

De **burgemeester** verheldert dat alle verboden organisaties met 'colours' onder de APV vallen. In antwoord op de vraag van PVV of het college en justitie op de hoogte zijn van de uiterlijke kenmerken van motorbendes stelt zij dat dit niet hoeft, maar dat zij wel op de hoogte zijn van de uiterlijke kenmerken van alle verboden motorbendes.

PVV (Winants) is bekend met gevallen waarbij niet-verboden motorclubs verzocht worden om in kroegen hun colours af te doen en niet herkenbaar binnen te komen.

De **burgemeester** antwoordt dat het daar hier nu niet over gaat. Het betreft verboden motorbendes die met hun colours de openbare ruimte betreden.

PVV (Winants) vraagt of justitie, BOA's en politie tevens op de hoogte zijn van de uiterlijke kenmerken van verboden organisaties.

De **burgemeester** geeft aan dat justitie en het OM de colours van de verboden organisaties herkent.

Tweede termijn

De **voorzitter** vraagt de fracties of het stuk rijp is voor besluitvorming.

CDA (Es Sadki) stelt dat er vorige week dinsdag vergaderd is over deze stukken. Op de terugweg naar huis was het verkeer voor een half uur belemmerd door iemand die lachgas had gebruikt. Dit ter illustratie van wat lachgas kan veroorzaken. Hij is van mening dat er wel degelijk gehandhaafd dient te worden.

SPM (Steijns) vindt het stuk rijp voor besluitvorming.

GroenLinks (Korsten) bedankt de burgemeester voor de beantwoording. Zij neemt het stuk mee naar de fractie, maar stelt dat het stuk rijp is voor besluitvorming.

D66 (Mertens) meent dat de beantwoording verhelderend was. Het stuk is rijp voor besluitvorming en een hamerstuk.

PvdA (Slangen) vindt het stuk rijp voor besluitvorming. Voorts refereert zij aan een vraag die zij vorige week heeft gesteld naar aanleiding van de woonoverlast en BRP-inschrijvingen voor studenten. Zij meent dat zij hier nog schriftelijk antwoord op zou krijgen. Zij vraagt of zij dit zelf even mag terugzoeken en de vraag bij de griffie mag inleveren om door te sturen naar de ambtenaar en de portefeuillehouder.

De **voorzitter** is het hiermee eens.

VVD (Van Heertum) heeft nog een aanvullende vraag. Hij begrijpt dat er niets aan verkoop of reclame van lachgas gedaan kan worden, maar er kan wel een bestuurlijke boete gegeven worden voor overlast. Hij vraagt wat dit artikel nu concreet bijdraagt aan de aanpak van overlast. Hij krijgt hier graag meer verheldering over. Verder is het stuk rijp voor besluitvorming, maar overlegt hij nog met de fractie of het een hamerstuk is.

De **burgemeester** stelt dat het stuk bijdraagt dat als de politie of handhaving op pad is en overlast signaleert, van welke aard dan ook, en hierbij dan tevens lachgas wordt gevonden, er daar dan ook een boete voor uitgeschreven kan worden.

De **voorzitter** meldt dat de SP niet aanwezig is, maar schriftelijk heeft aangegeven dat het stuk rijp is voor besluitvorming.

Partij Veilig Maastricht (Voorts) stelt dat het opnemen van dit stuk in het APV ervoor zorgt dat het college een duidelijk signaal afgeeft richting burger en gebruiker. Preventie en voorlichting op scholen staat voorop en alle beetjes helpen. Hij begrijpt dat na het in kaart brengen van de hotspots er een gebiedsaanwijzing volgt, waarbinnen geen lachgas kan en mag gebruikt worden, ook als er geen overlast is op dat moment. Is dit correct? Verder is het stuk rijp voor besluitvorming en een hamerstuk.

De **burgemeester** antwoordt dat dit nog geverifieerd moet worden, maar dat zij gelooft dat er nog steeds overlast moet zijn.

PVV (Winants) heeft dezelfde vraag als de heer Voorts.

PvdA (Slangen) gelooft dat deze vraag in lijn ligt met haar vraag over de 'zwaardere variant', waarbij een gebiedsaanwijzing wordt toegepast bij overlast en waarom het college kiest voor de lichtere variant.

De **burgemeester** licht toe dat het met deze bepaling mogelijk wordt om hotspots in kaart te brengen, waarna een gebiedsaanwijzing kan volgen, waardoor er op basis van de APV opgetreden kan worden zonder dat er overlast nodig is. Maar dan is er eerst een rapportage nodig die die aanwijzing onderbouwt.

PvdA (Slangen) vraagt of het klopt dat als die rapportage nu al gemaakt zou zijn, het nu al mogelijk geweest zou zijn om in de APV gebiedsaanwijzingen op te nemen waar dat verbod ingesteld kan worden.

De **burgemeester** geeft aan dat de werkelijkheid was dat concentratie op bepaalde plekken niet te vinden was en dat het aan de definitie van hotspot ligt of het te verdedigen is voor de rechter. Het is vorige week duidelijk geworden dat er bij het Oog van Sint Pieter lachgas wordt gebruikt, maar dat er over een langere tijd moet worden vastgesteld dat het gebeurt voordat gekomen kan worden tot definitie van een hotspot. Er was vorig jaar nog niet genoeg informatie om hotspots aan te wijzen.

PvdA (Slangen) dankt de portefeuillehouder voor dit antwoord. Is het dan het advies aan de burger om rondom bepaalde plekken het gebruik en overlast te melden?

De **burgemeester** antwoordt dat melden inderdaad van groot belang is.

PVV (Winants) geeft aan dat het stuk over lachgas rijp is voor besluitvorming en gaat ervan uit dat de preventie op scholen zal gaan plaatsvinden. Zij dankt de burgemeester voor de goede uitleg over de OMG's en ook punt drie is rijp voor besluitvorming.

CDA (Es Sadki) weet dat er in Rotterdam een verbod geldt voor de hele stad en vraagt waarom dit niet ook in Maastricht mogelijk is.

Voor **Partij Veilig Maastricht, 50PLUS, Groep Gunther** en **Groep Alexander Lurvink** is het stuk rijp voor besluitvorming en een hamerstuk.

Groep Maassen (Maassen) vindt het stuk eveneens rijp voor besluitvorming.

De **burgemeester** antwoordt op vraag van de heer Voorts dat als een gebied wordt aangewezen er dan geen overlast meer nodig is.

De **voorzitter** concludeert dat het stuk rijp is voor besluitvorming en dat nog binnen de fracties besproken wordt of het een hamerstuk zal zijn. Hij sluit de vergadering.